

จดหมายข่าว

พลังใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

2

รายงาน

- สถานการณ์ของโรค
และแมลงศัตรูถั่วเขียว
ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

6

ฉีกซอง

- E-commerce
กับการนำเข้า-ส่งออกพืช

13

ขอคุยด้วยคน

- พักบำบัดเทอร์นิก
ในโรงเรือน

16

จากโต๊ะบอกร

- เชื้อนไขการส่งออก
สับปะรดผลสด ไปสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน

รายงาน

สุรธา วุฒิจำปา
ปวีณา ไชยวรรณ

สภาวะการรณึ่งอง โรคและแมลงศัตรูถั่วเขียว ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

เพลี้ยอ่อน

เพลี้ยไฟ

หนอนกระทู้ผัก

หนอนเจาะฝักถั่วมარცა

กรมส่งเสริมการเกษตร รายงานสถานการณ์การผลิตถั่วเขียวในประเทศไทย ในปี 2566 พบว่า มีพื้นที่ปลูกถั่วเขียว 663,500 ไร่ ให้ผลผลิต 101,825 ตัน พื้นที่ปลูกถั่วเขียวมากที่สุดในเขตภาคเหนือตอนล่าง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ รองลงมา คือ นครสวรรค์ อุทัยธานี สุโขทัย พิษณุโลก และพิจิตร

กรมอุตุนิยมวิทยา รายงานสภาพอากาศในปี 2566 ประเทศไทยมีอุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยทั่วไป ค่าเฉลี่ยทั้งปี 28.1 องศาเซลเซียส เป็นอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดของประเทศไทยในรอบ 73 ปี (2494-2566) และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565 พบว่ามีอุณหภูมิสูงกว่า (27.4 องศาเซลเซียส) และปีนี้ประเทศไทยมีฝนน้อย พื้นที่ส่วนใหญ่มีปริมาณฝนรวมตลอดปี 1,520.6 มิลลิเมตร ต่ำกว่าค่าปกติ 102.3 มิลลิเมตร หรือปริมาณร้อยละ 6 และต่ำกว่าปี 2565 มีปริมาณฝน 2012.0 มิลลิเมตร สำหรับในภาคเหนือมีอุณหภูมิเฉลี่ย 34.2 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝน มีค่าเฉลี่ย 1,193.9 มิลลิเมตร

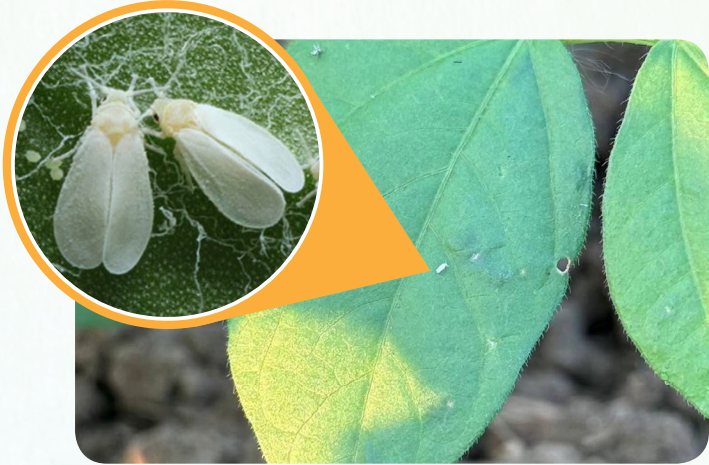
เนื่องจากอุณหภูมิที่สูงขึ้น ความแห้งแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง ส่งผลให้ช่วงฤดูปลูกและพื้นที่ปลูกพืชไร่เปลี่ยนไปจากเดิม ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่เกี่ยวข้องนับวันจะรุนแรงมากขึ้น คาดการณ์ได้ยากขึ้น ดังนั้นในสภาพการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่เกิดขึ้นในสภาพไร่ของเกษตรกร ทำให้การระบาดของและการจัดการศัตรูพืชมีการเปลี่ยนแปลงไป จึงได้มีการสำรวจสถานการณ์โรคและแมลงศัตรูถั่วเขียวในพื้นที่ปลูกที่สำคัญเพื่อเป็นการเฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชต่อไป

การสำรวจการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

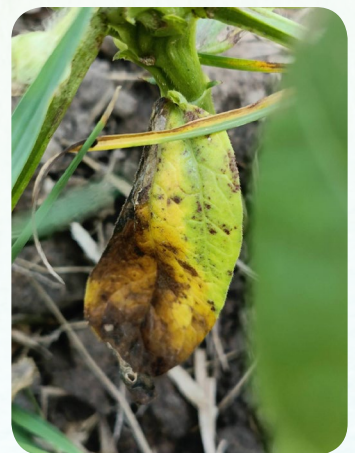
แมลงหิวข้าว

ในปี 2565 ปวีณา และคณะ สำรวจการระบาดของโรคและแมลงศัตรูที่ระบาดในถั่วเขียวแปลงเกษตรกรในแหล่งปลูกที่สำคัญ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย และอุทัยธานี ซึ่งได้มีการสำรวจจำนวน 2 ครั้ง ในช่วงถั่วเขียว อายุ 20-30 และ 45-55 วันหลังปลูก การสำรวจพบว่า โรคถั่วเขียวที่พบมีความรุนแรงแตกต่างกันตามอายุของพืช ฤดูปลูก และสภาพพื้นที่ปลูก ซึ่งโรคที่สำรวจพบ ได้แก่ โรคราแป้ง ที่มีสาเหตุจากเชื้อรา *Oidium* sp. รองลงมาคือโรคแอนแทรกโนส สาเหตุจากเชื้อรา *Colletotrichum truncatum* โรคใบจุดสีน้ำตาล สาเหตุจากเชื้อรา *Cercospora canescens* และโรคไวรัสใบด่างที่เกิดจากเชื้อไวรัส 2 วงศ์ (Family) ได้แก่ *Geminiviridae* : *Begomovirus* และ *Potyviridae* : *Potyvirus* โดยพบการระบาดรุนแรงของโรค คือโรคราแป้งที่เกิดขึ้นได้ทุกระยะการเจริญเติบโตในทุกพื้นที่ปลูกเฉลี่ยระหว่าง 31.5-84.3 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่สำรวจ พบมากในจังหวัดนครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และสุโขทัย เท่ากับ 83.1

96.3 และ 100 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่สำรวจ โรคแอนแทรกโนส และโรคใบจุดสีน้ำตาล พบทุกระยะการเจริญเติบโตในทุกพื้นที่ปลูก เฉลี่ยระหว่าง 23.9-55.9 และ 14.3-24.6 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่สำรวจ ตามลำดับ ในขณะที่พบโรคไวรัสใบด่างถั่วเขียวเล็กน้อย ระหว่าง 1.5-3.5 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่สำรวจ และแมลงศัตรูถั่วเขียวที่พบการระบาด ได้แก่ หนอนกระทู้ผัก เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ และแมลงหิวข้าว และหนอนเจาะฝักถั่วมารูค่า พบว่าการระบาดของแมลงศัตรูมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ปลูก โดยการระบาดของแมลงศัตรูพืช ได้แก่ เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ และแมลงหิวข้าว พบ 3.4 13.7 และ 2.3 ตัวต่อต้น สำหรับการระบาดของโรคไวรัสใบด่าง พบว่ามีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับการพบแมลงศัตรูพืชที่เป็นพาหะของโรค ซึ่งพื้นที่ปลูกในจังหวัดสุโขทัย เดิมเคยมีการระบาดของโรคไวรัสใบด่างเหลืองถั่วเขียวในพื้นที่อยู่ก่อนแล้ว จึงทำให้ยังพบการระบาดของโรคไวรัสใบด่างเหลืองถั่วเขียวมากกว่าในพื้นที่อื่น

โรคใบจุดสีน้ำตาล

โรคแอนแทรกโนส

ในปี 2566 ปริมาณและคณะรายงานการระบาดของโรคโรคราแป้ง โรคแอนแทรคโนส และโรคใบจุดสีน้ำตาล และโรคไวรัสใบด่างถั่วเขียวทุกระยะการเจริญเติบโตมีแนวโน้มที่ลดลง เนื่องจากเชื้อราแต่ละชนิดมีการเจริญเติบโตที่อุณหภูมิต่างกัน แต่ส่วนใหญ่มีช่วงอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของเชื้อราอยู่ที่ 17-23 องศาเซลเซียส ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยในปี 2566 มีอุณหภูมิสูงขึ้นทำให้ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเชื้อสาเหตุโรคพืช ส่งผลให้การระบาดของโรคลดลง ส่วนแมลงศัตรูถั่วเขียวที่พบการระบาด ได้แก่ หนอนกระทุ้ผัก เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ตัวหมัดกระโดด และแมลงหวี่ขาว พบเฉลี่ยทุกพื้นที่ 3.2 11.9 0.3 และ 0.6 ตัวต่อต้น เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565 พบว่า เพลี้ยอ่อนมีการระบาดมากขึ้น ซึ่งจะพบการระบาดมากในช่วงฤดูแล้งและอากาศร้อน ส่วนเพลี้ยไฟ และแมลงหวี่ขาวมีการระบาดที่ลดลง เนื่องจากในช่วงการสำรวจมีปริมาณฝนมากทำให้ไม่เหมาะสมต่อการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช

สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้โรคและแมลงแต่ละชนิดมีการปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว จากการทำความเสียหายน้อยก็อาจสร้างความเสียหายที่เพิ่มมากขึ้น แล้วยังเกิดจากการที่เกษตรกรมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ยังมีการใช้สารเคมีที่ผิดวิธีทำให้โรคและแมลงเกิดความต้านทานต่อสารเคมี ทำให้โรคและแมลงมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้น ส่งผลทำให้เกิดปัญหาการระบาดเพิ่มขึ้นได้ และเมื่อรวมกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศ และพื้นที่ที่เหมาะสมจะทำให้การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชเกิดขึ้นได้ ดังนั้นเกษตรกรควรเลือกฤดูปลูกถั่วเขียวให้เหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช จากสภาพแวดล้อมที่มีความแปรปรวน และใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง ถูกอัตราการใช้ และปลอดภัยเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

อ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2566. สำนักส่งเสริมและการจัดการสินค้า. แหล่งข้อมูล:

<http://www.agriman.doae.go.th/home/news/2567/46bean.pdf>. สืบค้นเมื่อ: 26 สิงหาคม 2567

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. สรุปลักษณะอากาศรายปี. แหล่งข้อมูล:

<https://www.tmd.go.th/climate/summaryyearly> สืบค้นเมื่อ: 28 สิงหาคม 2567

ปวีณา ไชยวรรณ เขาวนาถ พฤทธิเทพ อัจฉรา จอมสง่าวงศ์ วิไลรัตน์ แป้นแก้ว ศมิษฐา แม้นเหมือน วลัยลักษณ์ พลพิชัย กฤษณา ฝ่ายจัตุรัส และชูชาติ บุญศักดิ์. 2565. ศึกษาสถานการณ์การระบาดของแมลงศัตรูถั่วเขียวในแหล่งปลูกที่สำคัญ. หน้า 206-213. ใน: การประชุมวิชาการถั่วเขียว ข้าวโพดฝักสด และพืชไร่เศรษฐกิจอื่น ๆ ประจำปี 2566. 2-3 พฤษภาคม 2566 ณ ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์ 1 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท.

ปวีณา ไชยวรรณ เขาวนาถ พฤทธิเทพ อัจฉรา จอมสง่าวงศ์ วิไลรัตน์ แป้นแก้ว ศมิษฐา แม้นเหมือน วลัยลักษณ์ พลพิชัย กฤษณา ฝ่ายจัตุรัส ชูชาติ บุญศักดิ์ และบุษราคัม อุดมศักดิ์. 2566. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูถั่วเขียวในแหล่งการปลูกภาคเหนือตอนล่าง. หน้า 193-206. ใน: การประชุมวิชาการ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน ประจำปี 2566. 22-24 สิงหาคม 2566 ณ อาคารที่พักรถโดยสาร ทอ.อ่าวมะนาว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.

ฉีกซอง

อังคณา สุวรรณภัก

ข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention-IPPC) ระบุว่า การค้าออนไลน์ หรืออีคอมเมิร์ซ (E-commerce) มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยคาดการณ์จากข้อมูลในปี 2022 ปริมาณการขนส่งสินค้าในระบบอีคอมเมิร์ซ ผ่านระบบการขนส่งระหว่างประเทศมีจำนวน 161 พันล้านชิ้น จะเพิ่มเป็นประมาณ 256 ล้านชิ้นในปี 2027 ซึ่งสินค้าดังกล่าวประกอบด้วยสินค้ากลุ่มของพืช ผลิตภัณฑ์จากพืช และอาจรวมถึงสินค้ากลุ่มที่ต้องควบคุม เนื่องจากสามารถนำพาศัตรูพืชติดมาได้ ดังนั้น การค้าออนไลน์จึงเป็นอีกความเสี่ยงหนึ่งที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบการเกษตรและระบบนิเวศในอนาคต จึงมีความพยายามที่จะกำหนดแนวทางในการกำกับดูแลเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าว โดยได้เผยแพร่แนวทางการจัดการความเสี่ยงจากศัตรูพืชที่เกิดจากสินค้าที่ส่งช่องทางออนไลน์ และจัดส่งทางไปรษณีย์ และบริการจัดส่งพัสดุเมื่อเดือนตุลาคมในปีที่ผ่านมา

“ฉีกซอง” ฉบับนี้ จึงขอนำท่านผู้อ่านไปติดตามสถานการณ์การค้าออนไลน์ แนวทางการจัดการที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงศัตรูพืชและความปลอดภัยทางชีวภาพในระดับสากลควรเป็นเช่นไร โปรดติดตาม

ภาพการค้าออนไลน์ E-commerce ในไทย

หากจะพิจารณาถึงผู้เกี่ยวข้องหลักของกระบวนการค้าออนไลน์สินค้าพืช และผลิตภัณฑ์จากพืช ประกอบด้วย 5 ผู้เล่นหลัก คือ ผู้ค้า ผู้ซื้อ ช่องทางการซื้อ-ขาย (แพลตฟอร์มการให้บริการ) ผู้ขนส่ง และเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ โดยในภาคของการค้าสามารถจำแนกได้ 2 ระดับ คือ การค้าออนไลน์ภายในประเทศ และการค้าออนไลน์ระหว่างประเทศ ซึ่งแนวทางการจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน สิ่งสำคัญคือผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดจะทราบได้อย่างไรว่า ประเด็นใดคือความเสี่ยงที่ตนเองต้องรับผิดชอบ และจัดการด้วยวิธีการใด

ผลิใบ 6

ฉบับที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2567

ข้อมูลผลการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ปี 2566 หรือ Value of e-Commerce Survey in Thailand 2023 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ETDA กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยดำเนินการสำรวจจาก 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมการค้าปลีกและการค้าส่ง อุตสาหกรรมการขนส่ง อุตสาหกรรมการให้บริการที่พัก อุตสาหกรรมข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร อุตสาหกรรมการประกันภัย อุตสาหกรรมศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ และ อุตสาหกรรมการบริการด้านอื่น ๆ รวมกว่า 3,440 ราย ตั้งแต่เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2566 พบว่า จากข้อมูลในปี 2565 ประเทศไทยมีมูลค่าอีคอมเมิร์ซ อยู่ที่ 5.43 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่มีมูลค่า 5.17 ล้านล้านบาท ถึงร้อยละ 5.05 ประกอบด้วยสัดส่วนมูลค่าอีคอมเมิร์ซแบบ B2C มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมาคือ B2B ร้อยละ 37.8 และ B2G ร้อยละ 10.5 ตามลำดับ โดยมูลค่าอีคอมเมิร์ซรวมจำแนกรายอุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมการค้าปลีกและค้าส่ง มีมูลรวมมากที่สุด อยู่ที่ 2.83 ล้านล้านบาท ประกอบด้วย อุตสาหกรรมการค้าปลีก 1.53 ล้านล้านบาท และอุตสาหกรรมการค้าส่ง 1.30 ล้านล้านบาท รองลงมาคือ อุตสาหกรรมการผลิต 6.99 แสนล้านบาท อุตสาหกรรมการขนส่ง 5.52

แสนล้านบาท อุตสาหกรรมการขนส่ง 5.52 แสนล้านบาท อุตสาหกรรมการให้บริการที่พักและอาหาร 4.28 แสนล้านบาท และอุตสาหกรรมข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร 2.99 แสนล้านบาท โดยช่องทางการขายออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ e-Marketplaces ร้อยละ 24.58 รองลงมาคือ การขายผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันของกิจการเอง ร้อยละ 23.60 และ Social Commerce ร้อยละ 22.25 ประเภทของช่องทางการชำระเงินที่ถูกเลือกใช้งานมากที่สุด คือ Mobile/Internet Banking สัดส่วนร้อยละ 68.12 ของช่องทางทั้งหมด รองลงมาคือ เก็บเงินปลายทาง ร้อยละ 7.92 และส่งจ่ายผ่านเช็ค ร้อยละ 6.93 โดยนิยมมากในกลุ่มธุรกิจด้วยกัน ขณะที่ช่องทางการขนส่งสินค้า พบว่า SMEs นิยมใช้มากที่สุดคือ ธุรกิจขนส่งสินค้า ในประเทศร้อยละ 41 เนื่องจากความเร็วในการจัดส่งสินค้า และต้นทุนต่ำ จึงเลือกใช้ช่องทางนี้มากที่สุด รองลงมาไปรษณีย์ไทย ร้อยละ 32 เนื่องจากให้บริการครอบคลุมพื้นที่ขนส่งครอบคลุมทั่วประเทศไทยและมีความปลอดภัยสูง ในขณะที่ธุรกิจระดับ Enterprises นิยมเลือกใช้ บริษัทจัดส่งสินค้าด้วยตนเอง ร้อยละ 63 เนื่องจากต้องการควบคุมเวลา และคุณภาพของสินค้าในการส่ง รองลงมาคือ บริษัทจัดส่งสินค้าในประเทศร้อยละ 38 ตามลำดับ

ข้อมูลจากรายงาน Thailand E-commerce Landscape ปี 2024 ของ Priceza สรุปในภาพรวมว่า ประเทศไทยเข้าสู่การซื้อขายออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ โดยมูลค่าตลาดอีคอมเมิร์ซประเทศไทยในปี 2023 คาดการณ์ว่าจะสูงถึง 932,000 ล้านบาท เติบโตประมาณร้อยละ 14 เมื่อเทียบกับปี 2022 อยู่ที่ 818,000 ล้านบาท ส่งผลให้ตลาดอีคอมเมิร์ซของไทยมีมูลค่าสูงเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยคาดว่าจะมีมูลค่าทะลุ 1 ล้านล้านบาทในปี 2025 และทะลุ 2 ล้านล้านบาท ในปี 2030 กล่าวได้ว่าการค้าออนไลน์เป็นรูปแบบการค้าที่เข้ามาทดแทนรูปแบบการค้าแบบเดิม ๆ อย่างรวดเร็ว หากไม่มีการบริหารจัดการที่ดีแล้ว ปัญหาต่าง ๆ จะตามมาอย่างแน่นอน

ไปรษณีย์ไทยกับการขนส่งระหว่างประเทศ

จากที่กล่าวมาข้างต้นการค้าออนไลน์ จำเป็นต้องใช้ระบบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ หากพิจารณาประเด็นด้านความเสี่ยงศัตรูพืชแล้ว การค้าระหว่างประเทศที่อาศัยการขนส่งทางไปรษณีย์ หรือการส่งของทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ สามารถดำเนินการผ่านบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด โดยจำแนกเป็น 5 ประเภท คือ ทางอากาศ ภาคพื้น EMS ไปรษณีย์ลงทะเบียน และไปรษณีย์ธรรมดา ซึ่งสิ่งของที่นำเข้ามาในประเทศไทย จะถูกคัดแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ของซึ่งแต่ละหีบห่อมีราคา รวมค่าขนส่งและค่าประกันภัยไม่เกิน 1,500 บาท หรือตัวอย่างสินค้าที่ใช้ได้แต่เพียงเป็นตัวอย่าง และไม่มีราคาในการค้า ไม่เป็นของต้องห้ามหรือต้องจำกัดในการนำเข้า เป็นของยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะส่งมอบให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อนำจ่ายให้ผู้รับต่อไป

ประเภทที่ 2 คือ ของที่ส่งจากผู้ส่งคนหนึ่งถึงผู้รับคนหนึ่งในคราวเดียวกันหรือเข้ามาถึงพร้อมกัน ไม่ว่าจะมียอดรวมกี่หีบห่อ หากมีราคา FOB (Free On Board) รวมกันไม่เกิน 40,000 บาท และไม่เป็นของต้องห้าม ต้องจำกัด หรือของที่ต้องส่งตัวอย่างวิเคราะห์สินค้าก่อนปล่อยเป็นของต้องชำระอากร โดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรเปิดตรวจของต่อหน้าเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไทย จำกัด ประเมินราคาและค่าภาษีอากรทุกประเภท เจ้าหน้าที่ศุลกากรส่งมอบของให้ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อนำจ่ายให้ผู้รับ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ใกล้ที่อยู่ของผู้รับ

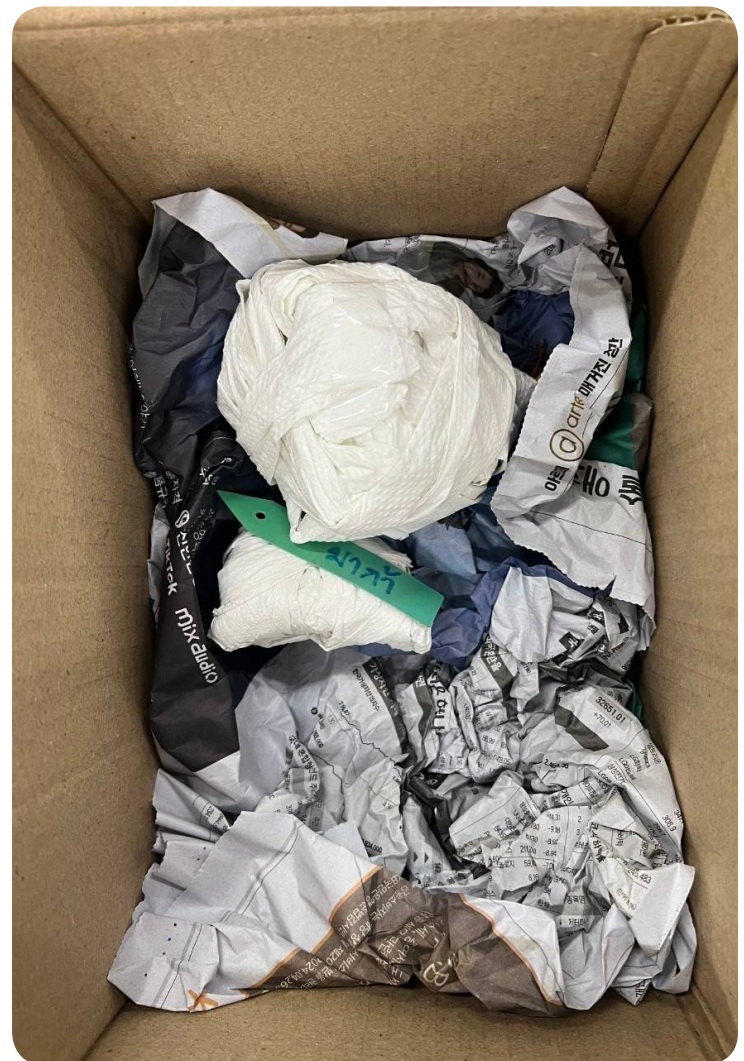
ประเภทที่ 3 ของอื่น ๆ นอกจากประเภทที่ 1 และ 2 เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะส่งมอบของให้ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อนำไปเก็บรักษาในโรงพักสินค้า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด หรือส่งไปที่สำนักงาน/ด่านศุลกากรแล้วแต่กรณี ผู้รับของนำ “ใบแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ” ไปติดต่อรับของ/ชำระภาษีอากร ณ ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ หรือสำนักงาน/ด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบแจ้งฯ การปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับของประเภทที่ 3 สามารถดำเนินการได้ 2 กรณี คือ กรณีของมีราคา FOB เกินกว่า 40,000 บาท ผู้รับของต้องจัดทำใบขนสินค้าขาเข้า โดยการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เข้าระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร ซึ่งส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ ได้จัดทำเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำการจัดทำใบขนสินค้าขาเข้า โดยมีผู้ให้บริการ Service Counter คอยให้บริการส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย และกรณีของมีราคา FOB ไม่เกิน 40,000 บาท ผู้รับของไม่ต้องจัดทำใบขนสินค้าขาเข้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประเมินราคาและจัดเก็บค่าภาษีอากร ณ จุดเดียวกัน

จากข้อมูลการจำแนกสิ่งของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศทางไปรษณีย์ หากเป็นประเภทที่ 3 จะไม่ค่อยพบปัญหาในการตรวจสอบการนำเข้า เนื่องจากจะต้องนำมาทำใบขนสินค้าขาเข้าที่จะถูกเชื่อมโยงด้วยพิกัดศุลกากร ซึ่งหากเป็นพิกัดที่กรมวิชาการเกษตรแจ้งการควบคุมไว้ ผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการให้ถูกต้อง โดยยื่นแจ้งนำเข้ากับด่านตรวจพืชที่ประสงค์จะนำเข้า และแสดงเอกสารตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ เช่น ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืช ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า ประเด็นที่น่ากังวล คือ สิ่งของที่นำเข้า ในประเภทที่ 1 และ ประเภทที่ 2 หากไม่ระบุว่าเป็นสิ่งของที่ต้องควบคุมตามความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร สิ่งของเหล่านั้น อาจหลุดไปยังผู้ซื้อ โดยที่ผู้ซื้ออาจไม่ทราบว่าตนเองนำเข้าสินค้าไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น นอกจากช่องทางการซื้อ-ขายออนไลน์จะต้องทราบว่าสินค้าใดมีเงื่อนไขการนำเข้าอย่างไรแล้ว ผู้ขนส่งสินค้าเองจำเป็นต้องทราบเงื่อนไขดังกล่าวด้วยเช่นกัน เพื่อให้ตลอดกระบวนการค้าออนไลน์ หรืออีคอมเมิร์ซ เป็นไปอย่างปลอดภัยต่อระบบนิเวศเกษตรของประเทศตนเอง

ในปี 2566 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีกำไรสุทธิ 78.54 ล้านบาท โดยมีรายได้รวม 20,934.47 ล้านบาท หรือเติบโตสูงขึ้นร้อยละ 7.40 มีสัดส่วนรายได้จากกลุ่มงานต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มบริการขนส่งและโลจิสติกส์ ร้อยละ 45.56 กลุ่มบริการไปรษณีย์ภัณฑ์ ร้อยละ 33.85 กลุ่มบริการระหว่างประเทศ ร้อยละ 13.43 กลุ่มบริการค้าปลีกและการเงิน ร้อยละ 4.90 กลุ่มธุรกิจอื่น ๆ ร้อยละ 0.96 และรายได้อื่น ๆ ร้อยละ 1.30 และในปี 2567 ตั้งเป้าหมายสัดส่วนรายได้กลุ่มบริการขนส่งและโลจิสติกส์ ร้อยละ 46.12 กลุ่มบริการไปรษณีย์ภัณฑ์ ร้อยละ 32.48 กลุ่มบริการระหว่างประเทศ ร้อยละ 13.98 กลุ่มบริการค้าปลีกและการเงิน ร้อยละ 5.10 กลุ่มธุรกิจอื่น ๆ ร้อยละ 0.90 และรายได้อื่น ๆ ร้อยละ 1.42 คาดการณ์ว่ารายได้รวมปี 2567 จะอยู่ที่ 22,802 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิรวม 350 ล้านบาท

แนวทางตามคำแนะนำ

ในมุมมองของ IPPC เห็นว่าการเติบโตของอีคอมเมิร์ซทั่วโลกนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในวิธีการซื้อ ขาย และเคลื่อนย้ายสินค้าในการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ แต่ยังสร้างความท้าทายอย่างมากต่อองค์กรอารักขาพืชแห่งชาติ (National Plant Protection Organization-NPPO) เนื่องจากศัตรูพืชอาจแพร่กระจายผ่านพัสดุที่ขนส่งทางไปรษณีย์และบริษัทขนส่ง การประชุมสมัยที่ 9 ของ Commission on Phytosanitary Measures (CPM) เมื่อปี 2014 ได้นำคำแนะนำของ CPM เกี่ยวกับการค้าทางอินเทอร์เน็ต ในพืชและสินค้าควบคุมอื่น ๆ มาใช้ คำแนะนำนี้สนับสนุนให้ NPPO และองค์กรอารักขาพืชระดับภูมิภาค (Regional Plant Protection Organization -RPPPO) ทำงานทั่วโลกเพื่อให้แน่ใจว่าสินค้าที่ส่งเข้ามาในการค้าอีคอมเมิร์ซระหว่างประเทศเป็นไปตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยพืชที่เกี่ยวข้องและมีใบรับรองสุขอนามัยพืชที่เหมาะสมมาด้วย นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้ NPPO และ RPPPO ดำเนินการพัฒนาทั่วโลกในการระบุผู้ค้าอีคอมเมิร์ซที่อยู่ในประเทศและภูมิภาคของตน สร้างกลไกในการระบุผลิตภัณฑ์ที่น่ากังวล ซึ่งอาจซื้อได้ผ่านอีคอมเมิร์ซ โดยเน้นที่ช่องทางที่มีความเสี่ยงสูง เช่น พืชสำหรับปลูก ดินและวัสดุปลูก และสิ่งมีชีวิตและสารวางเลือกในการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์เหล่านั้นปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยพืชที่เหมาะสมโดยอิงจากการประเมินความเสี่ยง ตรวจสอบความเสี่ยงด้านสุขอนามัยพืชที่เกิดจากการขายทางไกลทุกรูปแบบ และหากจำเป็นให้รวมวิธีการซื้อเหล่านี้ ไว้ในกิจกรรมการจัดการความเสี่ยง เสริมสร้างการประสานงานกับบริการไปรษณีย์ และจัดส่งเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขอนามัยพืชและมาตรการสุขอนามัยพืชจะถูกส่งต่อไปยังผู้ค้าอีคอมเมิร์ซ ส่งเสริมให้ลูกค้าและผู้ค้าที่ดำเนินการผ่านอีคอมเมิร์ซปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการนำเข้าสุขอนามัยพืชของประเทศผู้นำเข้า และจัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยพืช

การขาดกรอบกฎหมายระดับชาติที่เหมาะสมหรือการขาดขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการรองรับการดำเนินการด้านกฎระเบียบอย่างเป็นทางการเป็นระบบและสอดคล้องกันอาจส่งผลให้เกิดช่องโหว่ด้านสุขอนามัยพืชในห่วงโซ่อุปทานอีคอมเมิร์ซข้ามพรมแดน ในบางกรณี การเติบโตอย่างรวดเร็วของอีคอมเมิร์ซและนวัตกรรมเครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลได้แซงหน้าการพัฒนา และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมการค้าอีคอมเมิร์ซอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้พบปัญหาทางกฎหมาย และกฎระเบียบระดับชาติหรือระดับภูมิภาคที่มีอยู่บางส่วนเกี่ยวกับการอารักขาพืชอาจไม่เพียงพอต่อความท้าทายที่เกิดจากรูปแบบธุรกิจอีคอมเมิร์ซใหม่ หรือเครื่องมือดิจิทัลที่ใช้เพื่อดำเนินธุรกรรมเหล่านี้

กรอบกฎหมายสำหรับการนำเข้า ส่งออกและการเคลื่อนย้ายภายในประเทศของพืช ผลิตภัณฑ์จากพืชและสินค้าควบคุม ควรพิจารณาจากความเสี่ยงและตั้งอยู่บนหลักการระหว่างประเทศที่มีอยู่ เกี่ยวกับบรรณาภิบาล ความยุติธรรม และความโปร่งใส ขณะเดียวกัน ต้องสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ตามที่ระบุไว้ในความตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช กรอบกฎหมายและข้อบังคับควรครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น การอำนวยความสะดวกในการค้าที่ปลอดภัยและมั่นคง และการควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าทางกายภาพระหว่างประเทศผ่านเส้นทางไปรษณีย์และพัสดุ และเป็นการดำเนินการในลักษณะที่ยืดหยุ่นและไม่เลือกปฏิบัติ กรอบกฎหมายดังกล่าว ควรครอบคลุมถึงธุรกรรมอีคอมเมิร์ซด้วย ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นภาคีสัญญาฯ ควรประเมินกรอบการกำกับดูแลกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนด้านสุขอนามัยพืชของตนที่เกี่ยวข้องกับอีคอมเมิร์ซ โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน ความต้องการ และลำดับความสำคัญร่วมด้วย ประเด็นที่ควรตั้งคำถามเพื่อพัฒนาไปสู่การควบคุมที่มีประสิทธิภาพ เช่น

การนำเข้าและส่งออกพืช ผลิตภัณฑ์จากพืช และสิ่งของควบคุมทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของ NPPO หรือไม่ รวมถึงสิ่งของที่นำเข้ามาใช้ส่วนตัว พนักงานเจ้าหน้าที่ของ NPPO ได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ เพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่และการพัฒนาในอีคอมเมิร์ซหรือไม่ มีการจัดทำกลไกหรือขั้นตอนในการตรวจสอบอินเทอร์เน็ตในบริบทของการเฝ้าระวังทั่วไปและการวิเคราะห์ความเสี่ยงของศัตรูพืช เพื่อระบุผลิตภัณฑ์ที่อาจก่อให้เกิดความกังวลซึ่งอาจนำเข้าผ่านอีคอมเมิร์ซหรือไม่

ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซและตลาดกลางต้องรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์ที่โฆษณาและขายบนเว็บไซต์ของตนหรือไม่ และจำเป็นต้องลบรายการต้องห้ามออกจากเว็บไซต์ของตนหรือไม่ เมื่อทราบว่ารายการดังกล่าวถูกนำมาลงขาย รวมถึงผู้ให้บริการแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ และตลาดซื้อขายสินค้ามีหน้าที่ต้องบันทึกรายละเอียดการติดต่อของผู้ขายและเปิดเผยข้อมูลนี้ให้ผู้ซื้อและหน่วยงานกำกับดูแลทราบ เมื่อได้รับการร้องขอหรือไม่ นอกจากนี้ ผู้ให้บริการด้านการชำระเงิน ธนาคาร และหน่วยงานด้านการเงินอื่นๆ มีหน้าที่ต้องร่วมมือกับ NPPO หรือไม่ และผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวได้รับอนุญาตให้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมอีคอมเมิร์ซและฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในธุรกรรมเหล่านั้นเมื่อได้รับการร้องขอหรือไม่

ด้านการตรวจสอบการนำเข้า มีความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการตรวจสอบการนำเข้าเพื่อให้สามารถตรวจสอบพัสดุที่เข้ามาในประเทศผ่านทางไปรษณีย์และผู้ให้บริการจัดส่งได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้นหรือไม่ เช่น จำกัดจุดเข้าของสินค้าที่ซื้อขายเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบ หรือใช้วิธีการตรวจสอบอื่นที่ไม่รบกวนกันและกัน และ NPPO ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการตรวจสอบการนำเข้าอีคอมเมิร์ซที่เคลื่อนย้ายผ่านเส้นทางไปรษณีย์และขนส่งหรือไม่ และให้ใช้มาตรการสุขอนามัยพืชที่มีเหตุผลทางเทคนิคเกี่ยวกับการกำจัดสินค้าที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหรือไม่ รวมถึง NPPO มีอำนาจในการสอบสวนและติดตามการแจ้งเตือนการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ได้รับจากประเทศผู้นำเข้าหรือไม่ เนื่องจากผู้ขายและผู้ซื้ออีคอมเมิร์ซอาจรวมถึงพลเมืองส่วนบุคคล และการสอบสวนอาจจำเป็นต้องเข้าถึงสถานที่ส่วนบุคคล ตลอดจนมีกฎหมายระดับชาติใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันข้อมูล ความเป็นส่วนตัว การรวบรวมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และอื่น ๆ หรือไม่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของ NPPO ในการแบ่งปันข้อมูลกับหน่วยงานรัฐบาลอื่น ๆ ประเทศอื่น ๆ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอีคอมเมิร์ซหรือไม่

ประเด็นข้อกฎหมายสุขอนามัยพืชของประเทศควบคุมการส่งออกสินค้าเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าหรือไม่ และ NPPO ได้จัดทำข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการกับหน่วยงานศุลกากรหรือหน่วยงานรัฐบาลอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานที่ชายแดนเพื่อจัดการกับความเสี่ยงจากศัตรูพืชที่เกี่ยวข้องกับการค้าอีคอมเมิร์ซหรือไม่ รวมถึงมีการจัดตั้งระบบช่องทางเดียวและระบบข้อมูลล่วงหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารและการแบ่งปันข้อมูลระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานอีคอมเมิร์ซ หน่วยงานศุลกากร และหน่วยงานรัฐบาลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการคัดกรองพัสดุนานาชาติเล็กก่อนมาถึงซึ่งอาจมีพืช ผลิตภัณฑ์จากพืช และสินค้าควบคุมอื่น ๆ และตรวจสอบว่ามีระบบที่ออกและยอมรับใบรับรองสุขอนามัยพืชทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับพัสดุนานาชาติและมีมูลค่าต่ำที่สั่งซื้อทางออนไลน์และใช้เส้นทางไปรษณีย์และการขนส่งหรือไม่ ประเด็นเหล่านี้ คือ ประเด็นที่ NPPO จะต้องตรวจสอบและประเมินตนเองว่ามีจุดใดที่ต้องทำการเปลี่ยนแปลง และต้องดำเนินการโดยเร็ว เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

เมื่อเดือนตุลาคม 2566 ที่ผ่านมา IPPC จึงได้ออกแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากศัตรูพืชที่เกิดจากสินค้าที่สั่งซื้อทางออนไลน์ และจัดส่งทางไปรษณีย์ และบริการจัดส่งพัสดุ โดยได้เน้นย้ำถึงความท้าทายในการจัดการความเสี่ยงจากศัตรูพืชที่เกิดจากสินค้าที่สั่งซื้อทางออนไลน์ และจัดส่งทางไปรษณีย์ และบริษัทขนส่ง และเสนอวิธีแก้ปัญหาบางประการ ซึ่งคำแนะนำดังกล่าวเน้นย้ำว่าบทบาทของ NPPO มีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับความซับซ้อนของอีคอมเมิร์ซเพื่อลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชไปพร้อม ๆ กับอำนวยความสะดวกให้กับการค้าโลก ซึ่งนอกจากการจัดการรอบการกำกับดูแลที่แข็งแกร่งแล้ว NPPO ยังสามารถจัดการความเสี่ยงจากศัตรูพืชที่เกี่ยวข้องกับอีคอมเมิร์ซได้ดีขึ้นด้วยการนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ เช่น การตรวจสอบแบบกำหนดเป้าหมาย ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานศุลกากร และหน่วยงานระดับชาติอื่น ๆ การสร้างความตระหนักรู้ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการสนับสนุนให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดการนำเข้า รวมถึงการรวบรวมข้อมูลและการสร้างโปรไฟล์ความเสี่ยงซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากช่วยให้สามารถจัดสรรทรัพยากร และจัดลำดับความสำคัญของการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงช่วยเพิ่มความปลอดภัยที่พรมแดนไปพร้อมกับอำนวยความสะดวกให้กับการค้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย การกำหนดขั้นตอนในการตรวจจับและป้องกันการฉ้อโกง และการลักลอบขนของผิดกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพก็มีความสำคัญเช่นกัน กระบวนการดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือระหว่าง NPPO หน่วยงานศุลกากร และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มแข็ง

นอกจากนี้ การศึกษาและการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่อาจใช้เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบและลดความเสี่ยงจากศัตรูพืช โดย NPPO ควรแน่ใจว่าผู้ซื้อในประเทศผู้นำเข้า ผู้ขายในประเทศผู้ส่งออก และแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างง่ายดาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเหล่านี้พิจารณาได้ว่าสินค้าที่ซื้อหรือขายเป็นสิ่งต้องห้ามหรือไม่ หรือมีข้อกำหนดเฉพาะด้านสุขอนามัยพืชในการนำเข้าที่ต้องปฏิบัติตามหรือไม่ และ NPPO ควรเข้าไปมีส่วนร่วมกับแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ ตลาด และกลุ่มออนไลน์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชในการนำเข้าและส่งเสริมความร่วมมือความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทานอีคอมเมิร์ซ เนื่องจากผู้ขาย แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ ตลาด ผู้ซื้อ บริการไปรษณีย์ และจัดส่งล้วนมีบทบาทสำคัญในการรับรองว่าการค้าเป็นไปตามกฎระเบียบ โดยสรุปแล้ว แนวทางการจัดการความท้าทายที่เกิดจากอีคอมเมิร์ซดังกล่าว NPPO สามารถรับประกันการเคลื่อนย้ายสินค้าที่ปลอดภัย ขณะเดียวกันก็สามารถปกป้องสุขภาพของพืช และป้องกันการเข้ามาและแพร่กระจายของศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วย

กรมวิชาการเกษตร ในฐานะ NPPO ของประเทศไทย คงถึงเวลาแล้วที่ต้องทบทวนประเด็นดังกล่าวอย่างจริงจัง สิ่งใดควรดำเนินการด้วยวิธีการใด สิ่งใดควรทำก่อนทำหลัง หากผู้เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ดังกล่าวไม่เห็นความสำคัญในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางชีวภาพ และระบบนิเวศเกษตรของประเทศ

ผลกระทบจากการค้าพืชและผลิตผลพืชออนไลน์หรืออีคอมเมิร์ซ คำว่า “สายเกินไป” คงได้เห็นกันไม่ช้าหวังว่าสิ่งเหล่านี้คงไม่เกิดขึ้นจริง

(ขอบคุณ : <https://www.ippc.int/en/core-activities/capacity-development/e-commerce/>
<https://www.facebook.com/ETDA.Thailand>
<https://www.marketingoops.com/reports/industry-insight/thailand-e-commerce-landscape-2024/>
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด กรมศุลกากร / ข้อมูล)

พบกับใหม่ฉบับหน้า
สวัสดี...อีกคน
กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีบุษ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail ang.moac@gmail.com

ขอบคุณด้วยคน

นางนุช ช่างสี

ผักบัตเตอรืน้ำท ในโรงเรือน

ฟักบัตเตอร์นัท หรือฟักทองบัตเตอร์นัท หรือ บัตเตอร์นัทสควอช หรือฟักน้ำเต้า เป็นฟักแบบเดียวกับฟักทอง มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Cucurbita moschata* มีลักษณะคล้ายน้ำเต้าทรงสูง เนื้อแน่นสีเหลืองส้ม ผลแก่จะเปลี่ยนจากสีเหลืองอ่อนเป็นสีเหลืองอมน้ำตาลรสชาติหวาน มัน และหอม มีกลิ่นคล้ายเนยเมื่อนำไปปรุงอาหารด้วยความร้อน

ฟักบัตเตอร์นัทอุดมไปด้วยสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยชะลอความชรา ลดการเจริญเติบโตของเซลล์มะเร็ง และเซลล์เนื้องอก ช่วยบำรุงสายตา ชะลอการเสื่อมของจอประสาทตา ลดความเสื่อมของเซลล์ลูกตา ลดความเสี่ยงการเป็นต้อกระจก เสริมสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้ร่างกาย บำรุงกระดูก และมีเส้นใยอาหารสูง

การผลิตฟักบัตเตอร์นัทในโรงเรือน

การปลูกฟักบัตเตอร์นัททำได้โดยการเพาะเมล็ด และย้ายกล้าลงปลูกตอนอายุกล้าประมาณ 10-15 วัน หรือมีใบจริงขึ้น 2 ใบ โดยปลูกในโรงเรือน ระยะห่าง 50×80 เซนติเมตร ใช้การปลูกแบบระบบน้ำหยด ให้น้ำวันละ 3-4 ครั้ง ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ ใส่ปุ๋ยเคมี ปริมาณ 200 กรัม ละลายในน้ำ 50 ลิตร โดยให้ปุ๋ยไปพร้อมระบบน้ำในช่วงเช้า สัปดาห์ละ 3 ครั้ง เริ่มให้ปุ๋ยช่วงหลังปลูก 10 วัน ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ปริมาณ 200 กรัมต่อต้น ให้ครั้งที่ 1 หลังปลูก 10-15 วัน ครั้งที่ 2 หลังปลูก 25-30 วัน หรือฟักบัตเตอร์นัทกำลังแทงดอก ครั้งที่ 3 หลังติดผล หรือหลังจากผสมดอก 10 วัน และครั้งที่ 4 หลังจากติดผล 20-25 วัน หรือช่วงที่ผลกำลังเจริญเติบโต

เมื่อฟักบัตเตอร์นัท อายุ 20-25 วัน นับจากย้ายกล้าลงปลูก จะเริ่มมีดอกตัวเมียชัดเจนที่ข้อของลำต้น (ดอกตัวผู้จะออกภายหลัง) ทำการผสมเกสร โดยนำอับละอองเกสรตัวผู้มาถูที่เกสรตัวเมียเบา ๆ เกสรตัวผู้ 1 ก้าน สามารถใช้ผสมได้ 2-3 ดอกตัวเมีย ฟักบัตเตอร์นัท 1 ต้น สามารถให้ผลผลิตได้ 2-3 รุ่น และไว้ผลผลิตได้ 2-3 ผลต่อรุ่น ขึ้นอยู่กับการให้น้ำและปุ๋ย เมื่อผลอายุ 40-50 วัน จะเริ่มเปลี่ยนสีเป็นสีเหลืองเข้ม หลังจากนั้นขั้วผลจะมีสีน้ำตาลและเข้มขึ้นเรื่อย ๆ จึงสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

จากการศึกษาวัสดุปลูกที่เหมาะสมในการปลูกฟักบัตเตอร์นัท ในปี 2565 พบว่า วัสดุปลูก ดิน:ปุ๋ยมูลไก่:ขุยมะพร้าว อัตราส่วน 1:1:1 เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของฟักบัตเตอร์นัท แต่วัสดุปลูกที่ให้ผลผลิตดีที่สุด คือ ดิน:ปุ๋ยหมักเติมอากาศ:ขุยมะพร้าว อัตราส่วน 1:2:1 เพราะฉะนั้น สามารถใช้วัสดุปลูก ดิน:ปุ๋ยมูลไก่:ขุยมะพร้าว อัตราส่วน 1:1:1 ได้ ในช่วงการเจริญเติบโต เมื่อพืชเริ่มแทงดอกใส่ปุ๋ยหมักเติมอากาศ อัตรา 200-300 กรัมต่อต้น เพื่อเพิ่มผลผลิต

ปี 2566 ศึกษาการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในโรงเรือนฟักบัตเตอร์นัท พบแมลงศัตรูพืช เข้าทำลาย 4 ชนิด คือ หนอนกระทู้ หนอนกินใบแตง แมลงหวี่ขาวยาสูบ เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยอ่อน ซึ่งสามารถกำจัดและลดปริมาณได้โดยการใช้ชีวภัณฑ์กำจัดแมลงศัตรูพืช เช่น เชื้อบีที เชื้อบีเอส สารสกัดเปลือกส้ม

ปี 2567 นำเทคโนโลยีการปลูก ฟักบัตเตอร์นัทในโรงเรือนขยายผลสู่แปลงต้นแบบ โดยใช้วัสดุปลูกและการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชที่ได้จากการศึกษา จัดฝึกอบรมเกษตรกรผู้ผลิตพืชในโรงเรือน ณ แปลงต้นแบบ นายวัชรวิทย์ คุ้มเมือง (เดลีฟาร์ม) ตำบลพาคห้วย อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 30 ราย

ฟักบัตเตอร์นัทเป็นพืชที่มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้น ประมาณ 100 วัน นับจากการเพาะเมล็ดไปจนถึงการเก็บเกี่ยว มูลนิธิโครงการหลวงส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกเป็นรายได้เสริม เนื่องจากปลูกได้ตลอดทั้งปี เก็บผลผลิตไว้ในอุณหภูมิห้องได้นานถึง 4-5 เดือน ทำให้สามารถวางขายได้นาน โดยที่คุณภาพยังเหมือนเดิม ประกอบกับเป็นที่นิยมของผู้บริโภคสายรักสุขภาพ

เกษตรกรที่สนใจติดต่อ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี โทรศัพท์ 0 3721 0261-2

เงื่อนไขการส่งออก

สับปะรดผลสด ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน

สับปะรด เป็นผลไม้ที่สาธารณรัฐประชาชนจีนอนุญาตให้นำเข้าได้ โดยปฏิบัติตามเงื่อนไขการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีนเป็นไปตาม "ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขอใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผลไม้ส่งออกจากราชอาณาจักรไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2564"

สามารถส่งออกได้

ไม่สามารถส่งออกได้

"GACC แจ้งว่าสับปะรดปอกเปลือกถือเป็นอาหาร และไม่จัดเป็นผลไม้สด"

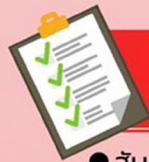

ประกาศกระทรวงเกษตรฯ ประกาศกรมวิชาการเกษตรฯ

Register Now

- ผู้ส่งออกต้องขอขึ้นทะเบียน CN จาก กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช (กมพ.)

สวนและโรงคัดบรรจุต้องประกาศ รายชื่อบนเว็บไซต์ GACC

- สับปะรดต้องมาจากแปลงที่ได้รับมาตรฐาน GAP และโรงคัดบรรจุที่ได้รับมาตรฐาน GMP

Phytosanitary Certificate

- ต้องขอใบรับรองสุขอนามัยพืช (PC) แนบไปกับสินค้าด้วยทุกครั้ง

การขนส่งผ่านช่องทางน้ำ และอากาศ

ส่งออกได้ทุกด่านตรวจพืช

ใบรับรองสุขอนามัยพืชในช่อง Additional declaration ให้ระบุวันที่ตรวจ หมายเลขตู้ขนส่งผลไม้ (ถ้ามี) และหมายเลขทะเบียน โรงคัดบรรจุ สามารถส่งได้ทุกด่านตรวจพืช

ตัวอย่างฉลากติดบนภาชนะบรรจุ

Name of the exporting company : .....
Fruit Name : .....
Orchard Register Number : .....
Packing House Register Number : .....
Packing Date : .....
Product of Thailand
Export to the People's Republic of China

การขนส่งทางบกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน ผ่านประเทศที่สาม สามารถส่งออกได้ตามที่กำหนดในพิธีสาร

ใบรับรองสุขอนามัยพืช ให้ระบุข้อความรับรองพิเศษ ในช่อง Additional declaration ดังนี้ "This fruit is in compliance with the Protocol on the Inspection and Quarantine Requirements for Exportation and Importation of Fruits between Thailand and China through Territories of the Third Countries." และระบุวันที่ตรวจ หมายเลขตราพนัก และหมายเลขตู้ขนส่งผลไม้ และใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกทางบกผ่านประเทศที่สาม มีผลบังคับใช้ **10 วัน** นับแต่วันที่ออกใบรับรองสุขอนามัยพืช

ด่านตรวจพืชทางบกที่สามารถส่งออกได้ตามพิธีสาร

- ด่านเชียงใหม่
- ด่านนครพนม
- ด่านมุกดาหาร
- ด่านหนองคาย
- จุดผ่านแดนถาวรบ้านฝักกาด จ.จันทบุรี

ผลิใบ

ก้าวข้ามทิวทัศน์และ
พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : รพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ ภัษชญภณ หมื่นแจ้ง พงศ์ไท ไทโยธิน วิลาวัลย์ ไคร์ครอง
ธีรภัทร เข็มทอง

บรรณาธิการ : อุดมพร สุพคุณศรี

กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณกฎ จันทน์กานต์ งามสุภรา มธุรส วงษ์ศรี จันระวี จิตรสมาน

ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไม้แดง

ช่างศิลป์ : มลथा แลมเงิน กฤษดา ดาวเรือง วรรณสิน ป้องภา

บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะเลาะห์

จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์ รสสุคนธ์ โพธิ์ทอง

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406 E-mail : prdoa55@gmail.com

พิมพ์ที่ : ทรบีเอส ศรีเอทีพี โทรศัพท์ : 0 2047 6778

กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
โทร 02-9406467-8 E-mail : epqsg2023@yahoo.com